

Yhteinen todistus

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
lähetyksen peruslinjaus

Yhteinen todistus

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetyksen peruslinjaus

Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja 38
Kirkko ja toiminta

Kirkkohallitus
Kirkon lähetystyön keskus

Helsinki 2016

Yhteinen todistus
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetyksen peruslinjaus

© Kirkkohallitus
Kirkon lähetystyön keskus

Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja 38, Kirkko ja toiminta
Strategiat
Asianumero: DKIR/465/06.02/2016

Ulkoasu: Unigrafia
Taitto: Emma Martikainen
Kannen kuva: Kirkon lähetystyön keskus

ISBN 978-951-789-525-5
ISSN 2341-9407

Helsinki 2016

SISÄLLYS

Mikä on kirkko?	5
Jumalan lähetys	5
Ykseys, todistus ja palvelu.....	5
Kokonaisvaltainen lähetys ja evankelioiminen	5
Vapaaehtoistoiminta	6
Kumppanuus kotimaassa	7
Kansainvälinen yhteistyö	7
Kirkon lähetystehtävä ja pappisvirka.....	8
Media ja digitaalinen viestintä	8
Monikulttuurisuus ja uskontodialogi.....	8
LIITE:	
Perussopimus lähetystyön järjestämisestä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja lähetysjärjestö NN:n välillä	10

Mikä on kirkko?

Kristuksen maailmanlaaja kirkko on yksi. Kristus on kirkon pää. Kirkko on liikkeelle lähetetty Jumalan kansa, Kristuksen ruumis ja Pyhän Hengen temppele. Se ilmentää kaikkialla samaa uskoa, joka saa ilmiänsä kullekin kontekstille ominaisella tavalla. Kirkko on uskon ja rakkauden yhteisö, joka todistaa sanoillaan ja elämällään kolmiyhteisen Jumalan pelastustyöstä ihmiskuntaa ja luomakuntaa kohtaan. Kristittyjä kutsutaan toimimaan Jumalan rakkauden mukaisesti ja rakentamaan Kristuksen kirkkoa, jonka jäseneksi tullaan kasteen kautta.

Jumalan lähetys

Kirkon lähetys eli missio perustuu kolmiyhteisen Jumalan lähetykseen (Missio Dei), johon kaikki kristityt on kutsuttu (Matt. 28:18–20, Joh. 20:21). Lähetys on kaikkien kirkkojen ja jokaisen seurakunnan perustehtävä. Evankeliumia Kristuksen ainutlaatuisuudesta on julistettava aina ja kaikkialla. Kristityt ovat Jumalan lähetyn palveluksessa (2. Kor. 5:20; 2. Kor. 6:1). Kirkon ja seurakunnan tulevaisuus on sidottu lähetykseen. Sitä toteutetaan lähetystyön eri muodoissa.

Ykseys, todistus ja palvelu

Kirkko on olemukseltaan missionaarinen, ja sen olemus toteutuu ykseydessä, todistuksessa ja palvelussa. Kristityt ovat yhtä, koska heidät on kasteessa liitetty Kristukseen, hänen kirkkoonsa ja toinen toisiinsa. Jumalan rakkaus johtaa heidät julistamaan evankeliumia ja palvelemaan lähimmäisiä yhdessä eri kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen kanssa. Missio on ekumeenisen liikkeen sydän.

Kokonaisvaltainen lähetys ja evankelioiminen

Seurakunta elää kaikessa toiminnassaan ja työmuodoissaan lähetystä todeksi ja toteuttaa sitä. Lähetys alkaa kotoa ja kotiovelta. Seurakunnan ja sen jäsenten tehtävänä ei ole vain ”edistää lähetystyötä” (kirkkojärjestys), vaan toteuttaa sitä omien mahdollisuuksiensa mukaan. Kokonaisvaltainen lähetys toimii seurakunnan kaiken toiminnan pohjana ja edellyttää rukousta ja rohkeutta luoda uusia toimintamuotoja.

Toimintaperiaate:

Kirkko ja sen lähetysjärjestöt vievät rohkeasti sanoman lähellä ja kaukana elävien keskuuteen. Ne julistavat evankeliumia ja viestivät siitä monin eri tavoin erityisesti siellä, missä Kristusta ei vielä tunneta. Samoin kohdataan niitä, jotka ovat vieraantuneet kristillisestä uskosta. Kirkon mission kannalta maantieteellisiä ja muita reuna-alueita on kaikkialla.

Toimintaperiaate:

Kokonaisvaltaiseen lähetykseen kuuluu oikeudenmukaisuuden, ihmisarvon, yhdenvertaisuuden ja perusoikeuksien puolustaminen. Kirkko ja sen lähetysjärjestöt kohtaavat, kuuntelevat ja palvelevat kaikkia ihmisiä. Ne kohtaavat erityisesti syrjäytettyjä, syrjään jääneitä ja vainottuja, keskustelevat heidän kanssaan ja puolestaan sekä antavat äänen äänettömille.

Toimintaperiaate:

Kirkko ja sen lähetysjärjestöt edistävät lähetyskasvatusta ja lisäävät missiologista tietämystä erityisesti kirkon työntekijöiden perus- ja täydennyskoulutuksessa. Ne edistävät lähetksen ja evankelioimisen koulutusta seurakunnan luottamushenkilöille, erityisesti nuorille ja nuorille aikuisille.

Vapaaehtoistoiminta

Seurakunta elää missionaarisuuttaan aidosti todeksi, kun se antaa kaikille jäsenilleen tilaa ja mahdollisuuksia oman panoksensa antamiseen. Seurakunnan missio toteutuu kaikkien työntekijöitten ja seurakuntalaisten yhteisen toiminnan kautta ja yhdessä kirkon lähetysjärjestöjen kanssa. Vapaaehtoistoiminta tarkoittaa työntekijöiden ja vapaaehtoisten kouluttautumista, osallistumista ja sitoutumista. Seurakunnan työntekijät luovat edellytyksiä, innostavat ja antavat vapaaehtoisille vapautta ja vastuuta myös toiminnan suunnittelussa.

Toimintaperiaate:

Kirkon lähetysjärjestöjen vapaaehtoistoiminnassa mukana olevat ovat merkittävä osa seurakuntien vapaaehtoistoimintaa.

Kumppanuus kotimaassa

Kirkon mission toteutuminen perustuu kumppanuuteen ja yhteistyöhön. Kyse on vuorovaikutuksesta ja yhteisten voimavarojen jakamisesta. Kotimainen yhteistyö vahvistuu yhteisen lähetysnäyn myötä, joka on määritelty asiakirjan ”Kirkon lähetysstrategia – Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetystyön ja kansainvälisen diakonian peruslinja vuoteen 2015” teologisessa perustassa. Sen pohjalta seurakunnat ja lähetysjärjestöt toteuttavat lähetystehtävänsä. Näky yhteisestä todistuksesta luo suuria mahdollisuuksia käytännön toteutusmuotoihin.

Toimintaperiaate:

Kirkon lähetysjärjestöt tukevat asiantuntemuksellaan ja verkostoillaan seurakuntia ja hiippakuntia niiden missionaarisuudessa ja lähetystehtävän toteuttamisessa. Ne sitoutuvat keskinäiseen yhteistyöhön. Kirkon kanssa ne kehittävät kirkon yhteistä lähetystyöntekijäkoulutusta ja lähetykseen liittyvää viestintää sekä etsivät työn painopisteitä.

Kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälisiä yhteistyökumppaneita ovat kumppanuuskirkot ja -järjestöt, kirkkoliitot sekä kristilliset ja muut järjestöt ja verkostot. Yhteistyö tapahtuu vastavuoroisesti, toisiaan arvostaen ja kuunnellen. Kumppanuuskirkkojen itsenäistä asemaa ja niiden tekemiä päätöksiä kunnioitetaan. Voimakkaasti kasvavien etelän kirkkojen tilanteet poikkeavat suomalaisesta tilanteesta. Kirkolla ja lähetysjärjestöillä on niiden lähetys- ja evankelioimisinnosta paljon opittavaa. Kirkon uudistus edellyttää maailmanlähetysten muuttuvan tilanteen seuraamista ja ymmärtämistä myös paikallisesti.

Toimintaperiaate:

Kirkon lähetysjärjestöt tiedottavat perussopimuksen mukaisesti piispainkokoukselle toimintansa uusista merkittävistä laajennuksista, samoin kuin uusista ja/tai uusittavista yhteistyösopimuksista ulkomaisten kirkkojen tai muiden kumppaneiden kanssa. Kirkon lähetysjärjestöt sitoutuvat perussopimuksen mukaisesti kirkon ekumeenisiin linjauksiin ja edistävät kaikissa toimintaympäristöissään ekumeenisia suhteita. Jos kirkon lähetysjärjestöjen toimintamaissa on useita luterilaisia kirkkoja, ne tukevat ja edistävät niiden yhteispyrkimyksiä. Kirkot ja sen lähetysjärjestöt tukevat kumppanuuskirkkojen lähetystyötä kolmannessa maassa.

Kirkon lähetystehtävä ja pappisvirka

Kirkon lähetystyötä toteutettaessa noudatetaan seuraavia pappisvirkaa koskevia periaatteita:

1. Seurakuntien ja lähetysjärjestöjen yhteistyössä kirkon lähetysjärjestöt toimivat kirkon päätöksen (1986) mukaisesti, jonka mukaan pappisvirka avattiin naisille, ja seurakuntien käytäntöjen mukaisesti.
2. Toimiessaan ulkomaisten yhteistyökirkkojen kanssa kirkon lähetysjärjestöt noudattavat niiden virkaratkaisuja eivätkä lisää jännitteitä omalla toiminnallaan.

Media ja digitaalinen viestintä

Tapa kertoa evankeliumista vaihtelee eri kulttuureissa ja konteksteissa. Kirkon sanoma leviää spontaanisti, usein ilman järjestäytyneitä rakenteita. Kirkon missio etsii ja käyttää aktiivisesti ja ennakkoluulottomasti digitaalisen viestinnän nopeasti muuttuvia muotoja ja välineitä. Myös kehittyvissä maissa yleistynyt mobiilikäyttö on mahdollistanut nopean ja nykyaikaisen lähetystyön muodon.

Toimintaperiaate:

Kirkko tavoittaa eri kulttuureissa elävät ja eri kieltä puhuvat kansanryhmät heidän omalla kielellään. Jumalan sana saavuttaa ihmiset eri muodoissa: painettuina raamatunkäännöksinä, äänitteinä, mobiilisovelluksina sekä radio- ja televisio-ohjelmien kautta. Digitaalinen toimintaympäristö, erityisesti sosiaalinen media tarjoaa uusia mahdollisuuksia vuorovaikutukseen. Työ tavoittaa satoja miljoonia ihmisiä sekä kotimaassa että ulkomailla.

Monikulttuurisuus ja uskontodialogi

Suomalainen yhteiskunta on muuttunut nopeasti uskonnollisesti ja katsomuksellisesti monimuotoiseksi. Monikulttuurinen työ ilmenee eri uskontojen ja kulttuurien kannattajien välisenä kohtaamisena ja yhteistyönä. Kristillinen todistus ja vieraanvaraisuus auttavat muualta Suomeen muuttaneiden kotouttamisessa ja integroitumisessa suomalaiseen yhteiskuntaan.

Uskontodialogi alkaa toisen uskonnon tai maailmankatsomuksen kannattajan arkisesta kohtaamisesta. Kristillinen todistus kuuluu tähän kohtaamiseen: kristityt kertovat uskostaan kolmiyhteiseen Jumalaan, Isään ja Poikaan ja Pyhään Hen-

keen. He kuuntelevat toisin uskovia ja antavat heidän kuvata omaa uskontoaan. Kohtaamisissa kolmiyhteinen Jumala toimii salatulla tavallaan ja on läsnä Pyhän Henkensä kautta. Vuoropuheluun kuuluu toiselta oppiminen, toisen kunnioittaminen, vieraanvaraisuus, lähimmäisenrakkkaus ja yhteiset teot. Yhteistyö yhteiskunnallisissa kysymyksissä, yhteiset uskonnolliset tilanteet ja opillinen keskustelu ovat muita uskontodialogin muotoja. Vuoropuhelu edistää yhteiskuntarauhaa ja takaa uskonnonvapauden myönteisen toteutumisen.

Toimintaperiaate:

Kirkko ja lähetysjärjestöt vahvistavat kristittyjen keskinäistä yhteyttä sekä uskontojenvälistä vuoropuhelua, jossa eri uskonnollisiin ja kulttuurisiin taustoihin kuuluvat pääsevät aitoon vuorovaikutukseen keskenään. Kirkon lähetysjärjestöt lisäävät asiantuntemuksellaan uskontojen ja kulttuurien tuntemusta seurakunnissa.

LIITE

Perussopimus lähetystyön järjestämisestä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja lähetysjärjestö NN:n välillä

1. Sopijapuolet

- Suomen evankelis-luterilainen kirkko (jäljempänä kirkko)
- Sopijajärjestö: Lähetysjärjestö NN

2. Sopimuksen tarkoitus

Kirkon lähetystyö perustuu Raamattuun ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustukseen.

Kirkon lähetystyössä noudatetaan kirkon hyväksymää lähetysten peruslinjausta ja sen toimintaperiaatteita.

Tämän sopimuksen hyväksyminen perustuu kirkolliskokouksen 9.5.1979 tekemään päätökseen kirkon lähetysjärjestöksi hyväksymistä koskevista periaatteista.

Sopimuksen tarkoituksena on määritellä periaatteet, joita sopijajärjestö noudattaa lähetystehtävän toteuttamisessa Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa. Sopimuksella ei puututa sopijajärjestön yksityisoikeudelliseen asemaan.

3. Yhteistyön toteuttaminen

Sopijapuolten yhteistyön muodot ja toteuttamistapa hyväksytään piispainkokouksessa kirkon lähetystyön toimikunnan esityksestä. Perussopimuksen allekirjoittaneen sopijajärjestön valtuuttamalla edustajalla on toimikunnassa läsnäolo- ja puheoikeus. Edustajalla on oikeus pyytää mielipiteensä kirjaamista pöytäkirjaan.

Kirkko sitoutuu kohtelemaan kaikkia lähetysjärjestöjään yhdenvertaisin perustein. Sopijajärjestö tunnustaa muiden perussopimuksen solmineiden aseman kirkon lähetysjärjestöinä ja sitoutuu yhteistyöhön näiden kanssa.

4. Oikeudet ja velvollisuudet

Perussopimuksen allekirjoittaneella järjestöllä on kirkon lähetysjärjestön asema.

Sopijajärjestön velvollisuutena on noudattaa omassa toiminnassaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustusta ja päätöksiä sekä toteuttaa kirkon hyväksymää lähetysten peruslinjausta ja sen toimintaperiaatteita.¹

Sopijajärjestö osallistuu yhteistyössä seurakuntien, hiippakuntien ja Kirkon lähetystyön keskuksen kanssa kirkon lähetystehtävän toteuttamiseen. Sopijajärjestö raportoi vuosittain keskeisistä strategisista linjauksistaan, toiminnastaan ja taloudestaan kirkon lähetystyön toimikunnalle. Siihen liittyen Kirkon lähetystyön keskus tarkastelee vuosittain yhdessä sopijajärjestön kanssa kirkon lähetysten peruslinjauksen ja lähetystehtävän toteutumista sopijajärjestön toiminnassa.

Sopijajärjestö osallistuu kirkon lähetysten peruslinjan ja lähetysstrategian käsittelemiseen kirkon lähetystyön toimikunnassa. Sopijajärjestö sitoutuu tiedottamaan kirkon lähetystyön toimikunnalle ja piispainkokoukselle, kun se

- osallistuu omaa toimintaansa koskeviin uusiin merkittäviin avauksiin yhteistyökumppaneiden kanssa kahdenvälisissä tai monenvälisissä suhteissa ja/tai verkostoissa;
- suunnittelee uusia yhteistyösopimuksia ulkomaisten kirkkojen tai muiden kumppaneiden kanssa;
- aikoo uusia voimassaolevia sopimuksiaan, joihin on tullut merkittäviä muutoksia.

Sama menettely koskee sopijajärjestön muun toiminnan oleellisia muutossuunnitelmia ja sen yhteyksiä lähetysten ja ekumenian kansainvälisiin toimijoihin, esim. kansainvälisiin kirkkoliittoihin.

Sopijajärjestö voi saada seurakunnilta kolehtivaroja ja talousarviomäärärahoja sekä vapaaehtoista kannatusta seurakuntien kautta. Sopijajärjestö osallistuu suhteessa seurakunnilta saamiinsa talousarviomäärärahoihin osaltaan kansainvälisen työn hiippakuntasihteerien palkkakustannuksiin kirkon lähetystehtävän edistämiseksi myös kotimaassa. Sopijajärjestön osuus tarkistetaan vuosittain edellisenä vuonna seurakunnilta saatujen talousarviomäärärahojen perusteella.

¹ Se, mitä tässä sopimuksessa lausutaan lähetysjärjestön suhteesta tunnustukseen, ei koske Suomen Piipiaseuraa, jonka jäsenkuntaan kuuluvat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien lisäksi myös Suomen ortodoksinen kirkko, Katolinen kirkko Suomessa ja Suomen vapaakristillinen neuvosto

5. Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus on voimassa 1.1.2016 alkaen. Sopimus korvaa aiemman, 14.6.2013 päivätyn sopimuksen. Sopimus on voimassa 13.6.2018 saakka.

Piispainkokous arvioi sopimuksen toteutumista vuosittain.

6. Sopimuksen irtisanominen

Sopijajärjestö voi irtisanoa sopimuksen. Irtisanominen tulee voimaan, kun kirkolliskokouksen täysistunto on saanut irtisanomisilmoituksen tiedoksi. Irtisanomisilmoitus on toimitettava myös piispainkokoukselle tiedoksi.

Jos piispainkokous katsoo, että kirkon lähetysjärjestö ei noudata toiminnassaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustusta ja päätöksiä eikä kirkon hyväksymää lähetysten peruslinjausta ja sen toimintaperiaatteita, se kuulee kirkon lähetystyön toimikuntaa ja kyseistä lähetysjärjestöä. Jos sopijajärjestön menettely ei ole merkitykseltään sellainen, että piispainkokouksella on välitön tarve esittää kirkolliskokoukselle, että sopijajärjestö menettää asemansa kirkon lähetysjärjestönä, piispainkokous varaa sopijajärjestölle kohtuullisen, vähintään kahden (2) ja enintään neljän (4) kuukauden ajan korjata sopimuksen vastainen menettelynsä. Jos piispainkokous tämän jälkeen toteaa, että korjausta ei ole tehty, se voi esittää kirkolliskokoukselle, että sopijajärjestö menettää asemansa kirkon lähetysjärjestönä. Sopijajärjestön asema kirkon lähetysjärjestönä raukeaa, kun kirkolliskokouksen täysistunto on päättänyt aseman menettämisestä. Tämän päätöksen perusteella myös tämä sopimus raukeaa välittömästi ilman irtisanomisaikaa.

7. Päiväys ja allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi (2) samansanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä päivänä kuuta 2015

Allekirjoitukset

KIRKKOHALLITUS⁺

ISBN 978-951-789-525-5

SUOMEN⁺
EV. LUT.
KIRKKO

evl.fi